

Datum
2026-02-12
Adress
Rönnebladsgatan 1 B
Diarienummer
GRF-2026-630

Svar på nämndinitiativ

Nämndinitiativ (M) Ny rutin beträffande polisanmälan av alla misstänkta brott i Malmö grundskolor

Svar på nämndinitiativ

Det är centralt att barns trygghet och rättssäkerhet upprätthålls och att misstankar om brott hanteras korrekt, skyndsamt och transparent. Grundskoleförvaltningen har sedan tidigare tydliga och rättsligt grundade rutiner för hur misstänkta brott i skolmiljön ska hanteras. Rutinerna bygger på skollagens krav, kollektivavtal, sekretesslagstiftning samt den nya lagen (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna. Nämndinitiativets förslag om att alla misstänkta brott ska polisanmälas rutinmässigt, samt att detta ska ske utan individuell prövning, går inte att förena med gällande lagstiftning och strider mot rektors handlingsutrymme i sin myndighetsutövning.

Förvaltningens befintliga rutiner tillämpas olika utifrån brottsituation. När en elev är misstänkt för brott måste rektor alltid göra en individuell bedömning enligt skollagen innan beslut om polisanmälan kan fattas. När det i stället är personal som är misstänkt ansvarar arbetsgivaren för att omedelbart inleda en arbetsrättslig utredning, medan polisanmälan normalt görs av den som är målsägande och inte av arbetsgivaren.

Nämndinitiativets förslag om rutinmässiga polisanmälningar utan bedömning strider mot skollagens krav på saklighet och objektivitet, mot grundläggande principer för myndighetsutövning och mot arbetsgivarens möjligheter att hantera personalärenden rättssäkert.

Mot bakgrund av att gällande rutiner redan säkerställer att misstänkta brott hanteras korrekt och att initiativets förslag inte är förenliga med lag eller rättssäker myndighetsutövning, föreslås nämndinitiativet avslås i sin helhet.

att ge grundskoleförvaltningen i uppdrag att införa rutiner som innebär att alla misstänkta brott i skolan, oavsett om de begås av elever, personal eller andra personer, ska polisanmälas rutinmässigt

- Grundskolenämnden föreslås avslå yrkandet

Förvaltningen har redan en fastställd rutin där utgångspunkten är att misstänkta brott som begåtts av någon som är elev ska polisanmälas, men där varje situation måste bedömas.

individuellt. Denna ordning bygger på aktuell reglering i skollagen, vilket stadgar att om det kan misstänkas att ett brott har begåtts av någon som är elev ska rektorn anmäla brottet till Polismyndigheten om inte övervägande skäl talar emot det. Detta gäller om brottet har begåtts i samband med verksamheten i bland annat grundskolan.

Rutinen anger tydligt att rektor måste göra en helhetsbedömning där barnets bästa, brottets allvar, elevens ålder och mognad, sekretessregler och bevisläget vägs samman. Denna bedömning är avgörande eftersom vissa mindre överträdelser såsom bagatellartade knuffar eller engångsklotter, inte nödvändigtvis ska polisanmälans. Att ersätta denna lagstadgade helhetsbedömning med en skyldighet att alltid polisanmäla bedöms strida mot grundläggande krav som skollagen ställer på en skolledare.

När personal misstänks för att ha begått ett brott i skolmiljön är arbetsgivaren skyldig att initiera en arbetsrättslig utredning enligt gällande rutiner för hantering av misskötsamhet. Utredning ska bedrivas sakligt, dokumenterat och utan att störa en eventuell polisutredning. Polisanmälan görs däremot som huvudregel inte av arbetsgivaren, eftersom det är målsäganden som har rätt och ansvar att göra en anmälan. Om målsäganden är elev så kontaktas vårdnadshavare och uppmanas att upprätta en polisanmälan. Endast när arbetsgivaren som juridisk person är drabbad, exempelvis vid stöld eller skadegörelse riktat mot verksamheten, gör arbetsgivaren en polisanmälan.

Det är också viktigt att framhålla att en rutin som kräver polisanmälan i alla situationer där misstanke föreligger också kan påverka arbetsgivarens möjligheter att vidta disciplinära åtgärder. Enligt AB kap 3 § 11 mom. 2 får ett disciplinförfarande inte påbörjas eller fortsätta om arbetsgivaren själv har gjort en polisanmälan. Endast när anmälan görs av någon annan, exempelvis vårdnadshavare, elev eller polis kan arbetsgivaren fortsätta ett disciplinärende parallellt. Om polis eller åklagare avslutar ärendet eller om gärningen bedöms ha ägt rum men inte vara brottslig, kan disciplinära åtgärder däremot vidtas oavsett.

En rutin med obligatoriska polisanmälningar utan utrymme för individuell bedömning riskerar därmed att försämra möjligheten att agera arbetsrättsligt mot personal som misstänks för allvarliga överträdelser. Förvaltningens nuvarande rutin bedöms därför skapa en bättre balans mellan barnets bästa, rättssäker hantering och arbetsgivarens ansvar.

att polisanmälan som huvudregel ska ske utan individuell prövning i varje enskilt fall där brottsmisstanke föreligger

- Grundskolenämnden föreslås avslå yrkandet

Förvaltningens gällande rutiner bygger på skollagens krav och innebär att misstänkta brott som har begåtts av någon som är elev, i samband med verksamheten, som huvudregel ska polisanmälans. Rektor är samtidigt skyldig att göra en individuell bedömning i varje enskilt fall. Detta är inte en fråga om lokala riktlinjer utan om lagstadgad myndighetsutövning. Bedömningen behöver utgå från barnets bästa, brottets allvar, elevens ålder och mognad, sekretess, elevens behov och beviskrav. Det måste finnas någon konkret omständighet som ger stöd för misstanken.

När brottsmisstanke riktas mot personal eller andra personer gäller andra rutiner. Det finns inte någon skyldighet enligt lag för arbetsgivaren att anmäla brott som har begåtts av arbetstagare till polis- eller åklagarmyndighet. Arbetsgivaren ska initiera en arbetsrättslig utredning och i startskedet av utredningen bedömer arbetsgivaren om polisanmälan är aktuell. Polisanmälan görs som huvudregel inte av arbetsgivaren. Det är i stället den utsatta parten som har rätt att anmäla och vara målsägande.

Att ersätta dessa rutiner med en ordning där polisanmälan sker rutinmässigt och utan individuell prövning skulle innebära ett avsteg från gällande lagkrav och rättsliga principer. En sådan ordning skulle dessutom kunna påverka arbetsgivarens möjligheter att vidta disciplinära åtgärder eftersom ett disciplinärende inte får påbörjas eller fortsätta om arbetsgivaren själv har gjort en polisanmälan.

att grundskoleförvaltningen ges i uppdrag att utreda och föreslå åtgärder mot skolledningar som brister i sitt ansvar att polisanmäla kända misstänkta brott som sker i skolan eller i anslutning till skolans verksamhet

- Grundskolenämnden föreslås avslå yrkandet

Det är viktigt att framhålla att förvaltningen inte gör någon principiell skillnad mellan brister i en rektors hantering av polisanmälningskyldighet och andra typer av brister i rektors uppdrag eller myndighetsutövning. Samma arbetsrättsliga ordning, samma internkontrollsystem och samma utrednings- och uppföljningsprocesser gäller oavsett vilken del av uppdraget som bristen avser. Hanteringen sker enhetligt för att säkerställa likvärdighet, rättssäkerhet och förutsägbarhet i arbetsgivarens åtgärder. Rektors ansvar är helhetsbaserat och avsteg från detta genom att skapa ett särskilt system för just polisanmälningsrelaterade brister riskerar att skapa otydlighet i hur brister hanteras.

Det är samtidigt viktigt att framhålla att huvudmannen erbjuder stöd till rektorer i dessa frågor. Förvaltningen tillhandahåller expertis inom bland annat juridik, HR, elevhälsa och säkerhet som kan konsulteras inför beslut eller vid osäkerhet kring hur en situation ska bedömas. Rektorer har därmed tillgång till rådgivning och kvalificerat stöd inför komplexa ställningstaganden. Om behov av ytterligare utbildning eller särskilt stöd identifieras kan detta tillhandahållas från huvudmannen.